

Teachingninja.in

Latest Govt Job updates

Private Job updates

Free Mock tests available

Visit - teachingninja.in

MPSC
Group C
Previous Year Paper
Mains Paper-II
11 Feb, 2023

A

संच क्र.

प्रश्नपुस्तिका - II

B17

सामान्य क्षमता चाचणी व पदाच्या कर्तव्यासाठी

आवश्यक ज्ञान

207257

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

एकूण प्रश्न : 100

एकूण गुण : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
  - (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
परीक्षा-क्रमांक									

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक
- (3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
  - (4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तर-क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्न-क्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
  - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
  - (5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
  - (6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.
  - (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरासाठी 25% किंवा 1/4 गुण वजा/कमी करण्यात येतील”.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा.

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

504523

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

Teachingninja.in

A

1. खालील विधाने लक्षात घ्या :

- अ. वित्तीय बिल अस्वीकृत करणे किंवा संशोधित करणे हा अधिकार राज्यसभेस नाही.
- ब. राज्यसभा अनुदान मागण्यांवर मतदान करू शकत नाही.
- क. राज्यसभेत वार्षिक वित्तीय विवरणावर चर्चा होऊ शकत नाही.

वरील विधानांपैकी कोणते योग्य आहे ?

(1) फक्त अ	(2) अ आणि ब
(3) ब आणि क	(4) वरील सर्व

Consider the following statements :

- a. The Rajyasabha does not have the power to reject or revise the financial bill.
- b. Rajyasabha can not vote on the demands of grant.
- c. Annual financial statement in the Rajyasabha may not be discussed.

Which of the above mentioned statement is correct ?

(1) Only a	(2) a and b
(3) b and c	(4) All above

---

2. राज्याचे राज्यपाल खालीलपैकी कोणास पदावरून हटवू शकतात ?

- (1) राज्य लोकसेवा आयोगाचे अध्यक्ष
- (2) राज्य लोकसेवा आयोगाचे सदस्य
- (3) राज्य मानवाधिकार आयोगाचे अध्यक्ष
- (4) वरीलपैकी कोणालाही नाही

The Governor of the State can remove which of the following ?

- (1) The Chairperson of the State Public Service Commission
- (2) The member of the State Public Service Commission
- (3) The Chairperson of the State Human Rights Commission
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

3. भारतीय राज्यघटनेतील कार्यालयीन भाषा विषयक तरतूदीसंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- (1) राज्यघटनेच्या १७ व्या भागात कार्यालयीन भाषेसंदर्भात तरतूदी केलेल्या आहेत.
- (2) कलम 343 ते 351 मध्ये कार्यालयीन भाषेसंदर्भातील तरतूदी दिसून येतात.
- (3) देवनागरी लिपीमध्ये लिहीली जाणारी हिंदी ही केंद्रशासनाची कार्यालयीन भाषा असेल.
- (4) केंद्रशासनाच्या कार्यालयीन हेतूकरिता वापरण्यात येणारे संख्यात्मक प्रारूप हे देवनागरी स्वरूपाचेच असेल.

Which of the following statement is incorrect regarding the provisions about official language in Indian Constitution ?

- (1) Part XVII of the Constitution deals with the official language.
- (2) Articles 343 to 351 deals with the official language.
- (3) Hindi written in Devanagari script is to be the official language of the union.
- (4) The form of numerals to be used for the official purposes of the union has to be the Devanagari form of numerals.

4. ज्या राज्यांच्या विधीमंडळा मध्ये दोन सभागृहे आहेत, त्यामधील वरिष्ठ सभागृहाला _____ म्हटले जाते आणि कनिष्ठ सभागृह _____ म्हणून ओळखले जाते, आणि जिथे केवळ एकच सभागृह असते ते _____ म्हणून ओळखले जाते.

- (1) विधान परिषद, विधानसभा, विधानसभा
- (2) विधानसभा, विधानसभा, विधान परिषद
- (3) विधानसभा, विधान परिषद, विधानसभा
- (4) विधान परिषद, विधान परिषद, विधानसभा

Where there are two houses of the Legislature of a State, the upper house shall be known as the _____ and the lower house shall be known as the _____ and where there is only one house, it shall be known as the _____

- (1) Legislative Council, Legislative Assembly, Legislative Assembly
- (2) Legislative Assembly, Legislative Assembly, Legislative Council
- (3) Legislative Assembly, Legislative Council, Legislative Assembly
- (4) Legislative Council, Legislative Council, Legislative Assembly

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

5. संघसूची मध्ये खालीलपैकी कोणत्या विषयाचा समावेश आहे ?

- अ. प्रदर्शनासाठी चित्रपटाला परवानगी.
 ब. आंतर-राज्य नदी आणि नदी खोऱ्यांचा विकास.
 क. वन्यप्राणी आणि पक्ष्यांचे संरक्षण.
 ड. सार्वजनिक हिताच्या दृष्टीने खाणी आणि खनिज विकास नियंत्रित करणे.
- (1) अ, ब आणि ड (2) ब, क आणि ड
 (3) क आणि ड (4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following are included in the union list ?

- a. Sanctioning of cinematograph films for exhibition.
 b. Development of inter-state rivers valleys.
 c. Protection of wild animals and birds.
 d. Regulation of mining and mineral development in the public interest.
- (1) a, b and d (2) b, c and d
 (3) c and d (4) All above

6. नाना फडणवीसांनी इंग्रजांच्या विरुद्ध खालील कोणत्या सत्ताधीशांचा 'आखिल भारतीय राज्यसंघ' निर्माण केला होता ?

- अ. मराठा सरकार (पेशवे), हैद्राबादचा निजाम
 ब. म्हैसूरचा हैदरअली, नागपूरकर भोसले
 क. अर्काटचा नबाब, चंद्रनागरचा नबाब
 ड. पंजाबचा महानसिंग, त्रावणकोरचा मार्तंड वर्मा
- (1) अ आणि ब फक्त (2) ब आणि क फक्त
 (3) क आणि ड फक्त (4) अ, ब आणि क फक्त

Nana Phadnavis created the 'All India State Union' of the following ruler's against the British.

- a. Maratha Sarkar (Peshwa), Nizam of Hyderabad
 b. Hyder Ali of Mysore, Nagpurkar Bhosale
 c. Nawab of Arcot, Nawab of Chandrannagar
 d. Mahan Singh of Punjab, Martand Verma of Travancore
- (1) a and b only (2) b and c only
 (3) c and d only (4) a, b and c only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

7. इंग्रजी साम्राज्य सत्तेचे भारतीय लोकांच्या जीवनावर पडलेल्या परिणामाबाबत पुढीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?

- अ. हिंदुस्थानातील उद्योगधंद्यात वाढ झाली
- ब. शहरे ओस पडली
- क. शेती हाच प्रमुख व्यवसाय बनला
- ड. इंग्रजी राजवटीद्वारे समाज सुधारणेचा प्रयत्न झाला

- (1) अ, ब आणि क फक्त
- (2) ब आणि क फक्त
- (3) ब, क आणि ड फक्त
- (4) क आणि ड फक्त

Which of the following statements are correct about the impact of British imperial power on the lives of Indian People ?

- a. Indian Industrialization was increased
- b. Decline of cities
- c. Agriculture became the main occupation
- d. British rule attempted to social reforms

- (1) a, b and c only
- (2) b and c only
- (3) b, c and d only
- (4) c and d only

8. सम्राट अकबराच्या नवरत्न दरबारात खालीलपैकी कोणते विद्वान समाविष्ट होते ?

- अ. हसन निजामी, अबुल हसन, सिराज अफीक
- ब. अब्दुल रहीम खान खाना, अबुल फझल, शेख फैजी
- क. तानसेन, राजा तोडरमल, राजा बिरबल
- ड. राजा मानसिंह, मुल्ला-दो-प्याजा, हकीम हुमाम

- (1) अ आणि ब फक्त
- (2) ब आणि क फक्त
- (3) ब, क आणि ड फक्त
- (4) अ, क आणि ड फक्त

Which of the following scholars were present in the Emperor Akbar's Navratna Court ?

- a. Hasan Nizami, Abul Hasan, Siraj Afiq
- b. Abdul Rahim Khan Khana, Abul Fazal, Sheikh-Faizi
- c. Tansen, Raja Todarmal, Raja Birbal
- d. Raja Man Singh, Mulla-do-Pyaza, Hakim Humam

- (1) a and b only
- (2) b and c only
- (3) b, c and d only
- (4) a, c and d only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

9. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या अष्टप्रधान मंडळातील पदे व त्यांच्या कार्याच्या योग्य जोड्या जुळवा

पद	कार्य		
अ. अमात्य	i. राजपत्राबाबतचे कार्य		
ब. सचिव	ii. परराष्ट्र व्यवहार पाहणे		
क. मंत्री	iii. राज्याचा जमाखर्च पाहणे		
ड. सुमंत	iv. राजनैतिक जबाबदारी पार पाडणे		
अ	ब	क	ड
(1) iv	ii	iii	i
(2) iii	i	iv	ii
(3) ii	iii	i	iv
(4) iii	iv	ii	i

Match the correct pairs of posts and their works in 'Ashtapradhan Mandal' of Chhatrapati Shivaji Maharaj.

Post		Work	
a.	Amatya	i.	Work of Rajpatra
b.	Sachiv	ii.	To deal with Foreign Affairs
c.	Mantri	iii.	To deal with State Expenditure
d.	Sumant	iv.	To deal with responsibility of Political Affairs
a	b	c	d
(1)	iv	ii	iii
(2)	iii	i	iv
(3)	ii	iii	i
(4)	iii	iv	ii

10. वॉरन हेस्टिंग्जच्या कारकिर्दीत (1772 ते 85) पुढीलपैकी कोणती गाजलेली प्रकरणे घडली होती ?

- अ. रोहीलखंड प्रकरण
 ब. नंदकुमारची फाशी
 क. चेतसिंग प्रकरण
 ड. अवधच्या बेगमचे प्रकरण
- (1) अ आणि ब फक्त
 (2) ब आणि क फक्त
 (3) ब, क आणि ड फक्त
 (4) वरील सर्व बरोबर

Which of the following famous cases occurred during the reign of Warren Hastings (1772 to 85) ?

- a. Rohilkhand case
 b. Execution of Nandkumar
 c. Chetsingh case
 d. The Awadh Begum's case
- (1) a and b only
 (2) b and c only
 (3) b, c and d only
 (4) All of the above are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

11. जैवसंस्थांमध्ये खालीलपैकी कोणता मॉलिक्युल (रेणू) उर्जेचे चलन म्हणून वापरला जातो ?

(1) एटीपी	(2) ग्लूकोज
(3) एनएडिपी	(4) एफएडी

In biological systems for transaction of energy; which of the following molecule act as a currency ?

(1) ATP	(2) Glucose
(3) NADP	(4) FAD

12. खालीलपैकी कोणत्या वर्षी पर्यावरण संरक्षण कायदा भारतात अस्तित्वात आला ?

(1) 1982	(2) 1986
(3) 1985	(4) 1981

In which year Environmental Protection Act came into existence in India ?

(1) 1982	(2) 1986
(3) 1985	(4) 1981

13. वनस्पतींना त्यांच्या अस्तित्वासाठी, वाढीसाठी आणि पुनरुत्पादनासाठी पोषक तत्वांची आवश्यकता असते. खालीलपैकी कोणते पोषक घटक वनस्पतींना आवश्यक असलेल्या सूक्ष्म पोषक घटकांचा संच नाही ?

(1) बोरॉन, झिंक, मँगनीज
(2) तांबे, मॉलिब्डेनम, क्लोरीन
(3) नायट्रोजन, फॉस्फरस, पोटॅशियम
(4) कोबाल्ट, निकेल, लोह

The plants need nutrients for their survival, growth and reproduction. Which of the following sets of nutrients is not a set of micronutrients required to the plants ?

(1) boron, zinc, manganese
(2) copper, molybdenum, chlorine
(3) nitrogen, phosphorus, potassium
(4) cobalt, nickel, iron

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

14. _____ या पेशींच्या आत्मघाती पिशव्या आहेत ज्यामध्ये एक डझनहून अधिक शक्तिशाली हायड्रोलाइटिक एन्झाईम्स असतात जे पेशीतील पदार्थ पचवण्यास सक्षम असतात.

(1) सेक्रेटरी ग्रॅन्युल्स	(2) प्लाझमोसिन्स
(3) लाइसोसोम्स	(4) सेंट्रोसोम्स

The _____ are the suicide bags of the cells which contain more than a dozen powerful hydrolytic enzymes capable of digesting the substances in the cell.

(1) secretory granules	(2) plasmosins
(3) lysosomes	(4) centrosomes

15. खालीलपैकी कोणता सूक्ष्मजीव प्रोबायोटीक वर्गात मोडत नाही ?

(1) लॅक्टोबॅसीलस	(2) बायफिडोबॅक्टेरीअम
(3) स्ट्रेप्टोकोकस	(4) स्टॅफॅलोकोकस

Which of the following is not a probiotic microorganism ?

(1) Lactobacillus	(2) Bifidobacterium
(3) Streptococcus	(4) Staphylococcus

16. 'लता : सूर गाथा' या हिंदी पुस्तकाचे लेखक कोण ?

(1) जिवेश नंदन	(2) फैसल फारूकी
(3) यतिंद्र मिश्रा	(4) गुलझार

Who is the author of Hindi book 'Lata : Sur Gatha' ?

(1) Jiresh Nandan	(2) Faizal Farooqui
(3) Yatindra Mishra	(4) Gulzar

17. इंटरनॅशनल फेडरेशन ऑफ फिल्म क्रिटिक्स (FIPRESCI) द्वारे कोणता चित्रपट आजवरचा सर्वोत्कृष्ट भारतीय चित्रपट म्हणून घोषित करण्यात आला आहे ?

(1) मुघल-ए-आज़म	(2) आनंद
(3) अपारजितो	(4) पथेर पांचाली

Which movie has been declared the best Indian Film of all time by the International Federation of Film Critics (FIPRESCI) ?

(1) Mughal-E-Azam	(2) Anand
(3) Aparjito	(4) Pather Panchali

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

18. पुढीलपैकी कोणत्या गोलंदाजाच्या एका षटकात ऋतुराज गायकवाड ने नोव्हेंबर 2022 मध्ये सात षटकार मारले ?

(1) शिवम शर्मा	(2) शिवा सिंग
(3) शिवम-मावी	(4) रिकू सिंग

Ruturaj Gaikwad hit seven sixes in a single over of which of the following bowler in November 2022 ?

(1) Shivam Sharma	(2) Shiva Singh
(3) Shivam-Mavi	(4) Rinku Singh

19. कतारमधील फिफा वर्ल्डकप-2022 च्या उद्घाटन समारंभात भारताचे प्रतिनिधित्व कोणी केले ?

(1) जगदीप धनखर	(2) नरेंद्रसिंग तोमर
(3) गजेन्द्रसिंग शेखावत	(4) राजकुमार सिंग

Who represented India at the inauguration ceremony of FIFA World Cup-2022 in Qatar ?

(1) Jagdeep Dhankhar	(2) Narendra Sing Tomar
(3) Gajendrasing Shekhawat	(4) Rajkumar Singh

20. 2023 च्या 19 व्या जागतिक अॅथलेटिक्स स्पर्धा ऑगस्ट 2023 मध्ये _____ येथे आयोजित करण्यात आल्या आहेत.

(1) पॅरिस	(2) बुडापेस्ट
(3) हेलसिंकी	(4) टोकियो

2023 World Athletics Championships, 19th championships are scheduled to be held in August 2023 in

(1) Paris	(2) Budapest
(3) Helsinki	(4) Tokyo

21. अंशु मलिक यांनी स्त्रियांच्या _____ किलो वजनी गटात, ओस्लो, नॉर्वे येथे ऑक्टोबर 2021 मध्ये झालेल्या 2021 जागतिक कुस्ती स्पर्धेमध्ये रौप्य पदक मिळवले.

(1) 65	(2) 68
(3) 72	(4) 57

Anshu Malik won silver medal in women's _____ kg. event at the 2021 World Wrestling Championships held in Oslo, Norway in October 2021.

(1) 65	(2) 68
(3) 72	(4) 57

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

22. पॅरिस मधील फ्रेंच ओपन बॅडमिंटन 2022 च्या पुरुष दुहेरीची अंतिम फेरी कोणी जिंकली ?

- (1) श्रीकांत किदंबी आणि लक्ष्य सेन
- (2) श्रीकांत किदंबी आणि सात्विक साईराज रंकीरेड्डी
- (3) चिराग शेट्टी आणि सात्विक साईराज रंकीरेड्डी
- (4) लक्ष्य सेन आणि चिराग शेट्टी

Who won the men's doubles final of the French Open Badminton 2022 in Paris ?

- (1) Srikanth Kidambi and Lakshya Sen
- (2) Srikanth Kidambi and Satwik Sairaj Rankireddy
- (3) Chirag Shetty and Satwik Sairaj Rankireddy
- (4) Lakshya Sen and Chirag Shetty

23. 67 व्या फिल्मफेअर पुरस्कारांमध्ये मुख्य भूमिकेत (महिला) सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्याचा पुरस्कार कोणी जिंकला ?

- (1) कृति सॅनॉन
- (2) कियारा आडवाणी
- (3) श्रद्धा कपूर
- (4) दिपिका पाडुकोण

Who won the award for the best actor in a lead role (female) at the 67th filmfare awards ?

- (1) Kriti Sanon
- (2) Kiara Advani
- (3) Shraddha Kapoor
- (4) Dipika Padukone

24. कोणत्या भारतीय बुद्धीबळपटूंनी आशियाई चेस चॅम्पियनशिप मध्ये अनुक्रमे खुल्या आणि महिलांचे विजेतेपद जिंकले ?

- (1) आर. प्रज्ञानानंदा आणि पी.व्ही. नंधीधा
- (2) बी. अधिबान आणि कोनेरु हंपी
- (3) आर. प्रज्ञानानंदा आणि कोनेरु हंपी
- (4) बी. अधिबान आणि पी. व्ही. नंधीधा

Which Indian Chess players won the open and women's titles respectively in the Asian Continental Chess Championship ?

- (1) R. Praggnanandhaa and P.V. Nandhidha
- (2) B. Adhiban and Koneru Humpy
- (3) R. Praggnanandhaa and Koneru Humpy
- (4) B. Adhiban and P.V. Nandhidhaa

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

25. कोणते राज्य नॉर्थ ईस्ट ऑलिंपिक गेम्स 2022 चा एकूणच टीम चॅम्पियन म्हणून उदयास आले आहे ?

(1) आसाम	(2) मेघालय
(3) त्रिपुरा	(4) मणिपूर

Which State has emerged as an overall team Champion of the North East Olympic Games 2022 ?

(1) Assam	(2) Meghalaya
(3) Tripura	(4) Manipur

26. एन्ट्रॉपी चे युनिट कोणते आहे ?

(1) सेंटीमीटर	(2) कॅलरीज पर डीग्री
(3) किलो	(4) लिटर

Unit of entropy is

(1) cm	(2) calories per degree
(3) kg	(4) liter

27. डायबोरेन (B_2H_6) हा

- अ. कमी इलेक्ट्रॉन असलेला परमाणू आहे
ब. जास्त इलेक्ट्रॉन असलेला परमाणू आहे
क. त्रिकेंद्री बंध असलेला परमाणू आहे
ड. जटिल परमाणू आहे

वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) 'अ' फक्त	(2) 'अ' आणि 'क' फक्त
(3) 'अ', 'क' आणि 'ड' फक्त	(4) 'ब' फक्त

Diborane (B_2H_6) is

- a. electron-deficient molecule
b. electron-rich molecule
c. three-centered bond molecule
d. complex molecule

Which of the statement/statements given above is/are correct ?

(1) 'a' only	(2) 'a' and 'c' only
(3) 'a', 'c' and 'd' only	(4) 'b' only

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

28. जी प्रक्रिया रोधित (इन्सुलेटेड) प्रणाली मध्ये किंवा आयसोलेटेड प्रणाली मध्ये होते तिला _____ प्रक्रिया म्हणतात.

(1) समोष्ण	(2) समतापी
(3) समभारिक	(4) समआयतन

A process that takes place in an insulated or isolated system is an _____ process.

(1) adiabatic	(2) isothermal
(3) isobaric	(4) isochoric

29. कॅरोटीन कशातून काढतात

(1) फुलकोबी	(2) बटाटा (आलू)
(3) गाजर	(4) यापैकी कोणतेही नाही

Carotene [Carotene] is isolated from

(1) Cauliflower	(2) Potato
(3) Carrots	(4) None of these

30. थर्मोडायनामिक्स अशी विज्ञानाची शाखा आहे ज्यात

(1) ऊर्जा परिवर्तनाचा अभ्यास करतात
(2) वायू परिवर्तनाचा अभ्यास करतात
(3) वस्तुमान परिवर्तनाचा अभ्यास करतात
(4) यापैकी कोणतेही नाही

Thermodynamics is a branch of science which deals with

(1) energy transformations
(2) gas transformations
(3) mass transformations
(4) none of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

31. जोड्या जुळवा :

दगडी कोळसा प्रकार	कार्बन प्रमाण (%)
अ. अँथ्रासाईट	i. फक्त 30%
ब. बिटुमिनस	ii. 50%
क. लिग्नाईट	iii. 40 ते 80%
ड. पीट	iv. 95%

अ	ब	क	ड
(1) i	iii	ii	iv
(2) iii	ii	i	iv
(3) iv	i	ii	iii
(4) iv	iii	ii	i

Match the following :

Types of coal	Carbon Content (%)
a. Anthracite	i. Only 30%
b. Bituminous	ii. 50%
c. Lignite	iii. 40 to 80%
d. Peat	iv. 95%

a	b	c	d
(1) i	iii	ii	iv
(2) iii	ii	i	iv
(3) iv	i	ii	iii
(4) iv	iii	ii	i

32. खालीलपैकी कोणते भूरूप हिमनदीच्या संचयन कार्यामुळे तयार होते ?

(1) सर्क	(2) रोशे माउंटोनी
(3) फियार्ड	(4) ड्रमलिन

Which of the following land feature is created due to the depositional work of Glacier ?

(1) Cirque	(2) Roche Moutonnee
(3) Fiord	(4) Drumlin

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

33. भूउठावातील अपक्षरण, निक्षेपण व अवशिष्ट या प्रक्रिया कोणत्या श्रेणीत आढळतात ?

- अ. चतुर्थ श्रेणीत
- ब. तृतीय श्रेणीत
- क. द्वितीय श्रेणीत
- ड. प्रथम श्रेणीत

वरीलपैकी कोणते उत्तर बरोबर आहे ?

(1) अ व ब फक्त	(2) ब फक्त
(3) क फक्त	(4) ड फक्त

In which grade the processes of Landform like erosion, deposition and residual are found ?

- a. Fourth grade
- b. Third grade
- c. Second grade
- d. First grade

Which is correct answer ?

(1) a and b only	(2) b only
(3) c only	(4) d only

34. पिग्मी लोकांचे खालीलपैकी कोणते शारीरिक वैशिष्ट्ये बरोबर आहेत ?

- अ. ते जास्त उंचीचे असतात
- ब. त्यांचा वर्ण पिवळसर असतो
- क. त्यांचे नाक चपटे असते
- ड. त्यांचे ओठ बारीक असतात

- (1) फक्त ड
- (2) अ आणि ब
- (3) ब आणि क
- (4) क आणि ड

Which of the following physical features of pigmi people are right ?

- a. They are over heighted
- b. Their colour is yellowish
- c. Their nose is flat
- d. Their lips are slim

- (1) only d
- (2) a and b
- (3) b and c
- (4) c and d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

35. चंद्राला स्वतःभोवती फिरण्यास किती कालावधी लागतो ?

- (1) 25 दिवस 5 तास (2) 27 दिवस 7 तास
(3) 30 दिवस 3 तास (4) 35 दिवस 2 तास

What is the time required by the moon to revolve around itself ?

- (1) 25 days 5 hours (2) 27 days 7 hours
(3) 30 days 3 hours (4) 35 days 2 hours

36. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ?

- (1) मोडेम हे एक सॉफ्टवेअर आहे.
(2) मोडेम विद्युत दाब स्थिर करण्यास मदत करते.
(3) मोडेम ही डेटाबेस सिस्टम आहे.
(4) मोडेम हे ऑनलाँग सिग्नलला डिजिटल सिग्नलमध्ये रूपांतरीत करते किंवा याच्या उलटही करते.

Which of the following statement is correct ?

- (1) modem is a software.
(2) modem helps in stabilising the voltage.
(3) modem is the database system.
(4) modem converts analog signals into digital signals and vice versa.

37. _____ हे पॅकेटच्या आगमन वेळेची भिन्नता दर्शवते.

- (1) जितर (2) डिलीव्हरी
(3) अॅक्युरसी (4) माध्यम

_____ refers to the variation in the packet arrival time.

- (1) Jitter (2) Delivery
(3) Accuracy (4) Medium

38. खालील वेगवेगळ्या प्रकारच्या रॉमच्या जोड्या जुळवा.

- a. मास्कड रॉम (Masked ROM) i. विद्युत सिग्नल ने पुसून टाकते
b. प्रॉम (PROM) ii. कारखान्यात एकदाच लिहीले जाते
c. इप्रॉम (EPROM) iii. अतिनिल प्रकाशाने मिटविले जाते
d. इइप्रॉम (EEPROM) iv. एकदाच लिहीता येते परंतु कारखान्यातून अनप्रोग्राम्ड करून येते म्हणजे लिहीलेले नसते

Match the following type of ROM and their characteristics.

- a. Masked ROM i. Erased using electrical signal
b. PROM ii. Written once, at the factory
c. EPROM iii. Erased with UV light
d. EEPROM iv. Can be programmed once, but comes unprogrammed from factory

	a	b	c	d
(1)	i	ii	iv	iii
(2)	ii	iv	iii	i
(3)	ii	iv	i	iii
(4)	ii	i	iii	iv

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

39. बन्धाच प्राप्तकर्त्यांना एकाच वेळी पाठवलेला एक अनपेक्षित ई-मेल संदेश म्हणजे काय ?

(1) स्पॅम	(2) व्हायरस
(3) थ्रेट	(4) वर्म

State an unwanted email message sent to many recipients in bulk

(1) Spam	(2) Virus
(3) Threat	(4) Worm

40. मिडीया लैब एशिया ने शिक्षणाचा जो विश्वकोश तयार केला आहे त्याचे नाव खालीलपैकी कोणते ?

(1) ज्ञान ज्योती	(2) ज्ञान प्रकाश
(3) ज्ञानोदया	(4) ज्ञानपिडीया

Encyclopedia of educational content created by Media Lab Asia is known with name

(1) gyan jyoti	(2) gyan prakash
(3) gyanodaya	(4) gyanpedia

41. ध्वनीचा वेग _____ या माध्यमात जास्त असतो.

(1) वायू	(2) निर्वात पोकळी
(3) द्रव	(4) घन

Speed of sound is maximum in _____ medium.

(1) Gas	(2) Vacuum
(3) Liquid	(4) Solid

42. साध्या भिंगाची वर्धनक्षमता ही $M =$ _____ असते.

(1) $\frac{f}{D}$	(2) $\frac{D}{f} + 2$
(3) $\frac{D}{f} - 1$	(4) $1 + \frac{D}{f}$

Magnifying power of simple lens is $M =$ _____

(1) $\frac{f}{D}$	(2) $\frac{D}{f} + 2$
(3) $\frac{D}{f} - 1$	(4) $1 + \frac{D}{f}$

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

43. दृश्यमान वर्णपटात _____ रंगाच्या प्रकाशाची तरंगलांबी जास्त असते.

(1) जांभळा	(2) लाल
(3) पिवळा	(4) हिरवा

The wavelength of _____ light is higher in the visible spectrum.

(1) Purple	(2) Red
(3) Yellow	(4) Green

44. क्ष किरण

- 1895 साली रॉटजेन यांनी शोध लावला
- उच्च ऊर्जा धारक विद्युत चुंबकीय तरंग
- प्रकाशाच्या वेगाने प्रवास करतात
- स्वयंस्फूर्तीने केंद्रकामधून बाहेर पडतात

(1) a, b, c बरोबर	(2) a, b, d बरोबर
(3) a, b, c, d बरोबर	(4) a, c, d बरोबर

X-rays are

- Discovered by Rontgen in 1895
- High energy electromagnetic waves
- Travel with velocity of light
- Spontaneously emitted by the nuclei

(1) a, b, c true	(2) a, b, d true
(3) a, b, c, d true	(4) a, c, d true

45. पुण्याजवळ _____ येथे जी. एम. आर. टी. या नावाची महाकाय रेडिओ दुर्बीन उभारण्यात आली आहे.

(1) आळेफाटा	(2) नारायणगाव
(3) मंचर	(4) इंदापूर

A huge radio telescope called GMRT has been set up at _____ near Pune.

(1) Aalephata	(2) Narayangaon
(3) Manchar	(4) Indapur

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

46. B, G, H, K, D, F, T व V या आठ व्यक्ती एका संस्थेत अध्यापन करतात. सर्वजण मिळून गणित, फिजिक्स व रसायनविज्ञान शिकवतात आणि ते दिल्ली, मुंबई, कोलकाता, रांची, पाटना, भोपाळ, नागपूर आणि हैदराबाद येथून आले आहेत. मात्र ते याच क्रमाने असतील असे नाही. किमान दोन आणि जास्तीत जास्त तीन अध्यापक प्रत्येक विषय शिकवतात.

G दिल्लीची व्यक्ती आहे व ती गणित शिकवते. H ही व्यक्ती रांचीची आहे पण ती फिजिक्स शिकवत नाही. हैदराबादची कोणीही व्यक्ती रसायनविज्ञान शिकवत नाही. D ही व्यक्ती रसायनविज्ञान शिकवते. G चा विषय शिकवणारी अन्य एकमेव व्यक्ती कोलकात्याची आहे. D व्यक्ती हैदराबादची आहे आणि F ही व्यक्ती मुंबईची आहे. V ही व्यक्ती कोलकात्याची नाही आणि D चेच विषय शिकवते. B व T यादोन्ही व्यक्ती रसायनविज्ञान शिकवतात. रसायनविज्ञान शिकवणारी एक व्यक्ती भोपाळची नाही. T ही व्यक्ती नागपूरची नाही.

रसायनविज्ञान शिकवणाऱ्या व्यक्तींचा गट निवडा.

- (1) BT
- (2) BTF
- (3) BTK
- (4) BHT

Eight persons B, G, H, K, D, F, T and V work as a teacher in one Institute. Together they teach Mathematics (Maths), Physics and Chemistry and are from Delhi, Mumbai, Kolkata, Ranchi, Patna, Bhopal, Nagpur and Hyderabad, not necessarily in this sequence. Minimum two and not more than three teachers teach each subject.

G is from Delhi and teaches Maths. H is from Ranchi but doesn't teach Physics. No one from Hyderabad is teaching Chemistry. D teaches Chemistry. Only one another person of G's subject is from Kolkata. D is from Hyderabad and F is from Mumbai. V is not from Kolkata and teaches D's subject. B and T both teach Chemistry. One who teaches Chemistry, is not from Bhopal. T is not from Nagpur.

Select the group of persons who teach Chemistry.

- (1) BT
- (2) BTF
- (3) BTK
- (4) BHT

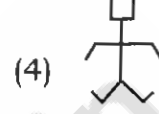
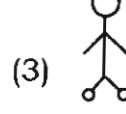
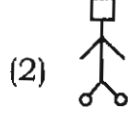
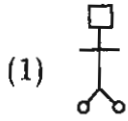
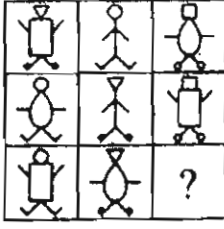
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

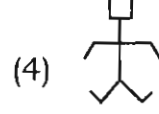
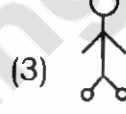
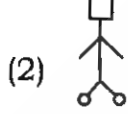
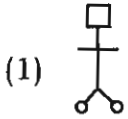
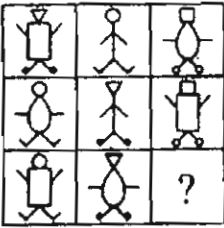
A

47. प्रश्नचिन्हाऐवजी तार्किकदृष्ट्या उचित पर्यायाची निवड करा.

Select the logically appropriate option to replace the question mark.

48. एका मजल्यावरील दोन ओळीत, उत्तरेकडे व दक्षिणेकडे दारे असलेल्या सहा खोल्या P, Q, R, S, T व U यांना दिल्या आहेत. Q ला उत्तर दिशेला दार असणारी खोली मिळाली आहे व तो S चा शेजारी नाही. S आणि U यांच्या खोल्या कर्णरेषांत परस्परविरुद्ध दिशांच्या आहेत. U चा शेजारी R ला, दक्षिणेकडे दार असणारी खोली मिळाली आहे व T ला उत्तरेकडे दार असलेली खोली मिळाली आहे. जर P व T यांनी परस्परांच्या खोल्या बदलल्या तर U च्या शेजारची खोली ताब्यात असणारी व्यक्ती निवडा.

(1) P

(2) Q

(3) T

(4) R

Six rooms on a floor in two rows facing North and South are allotted to P, Q, R, S, T and U. Q gets a North facing room and is not next to S. S and U get diagonally opposite rooms. R next to U, gets a South facing room and T gets North facing room. If the rooms of P and T are interchanged then select the person who possesses the room that will be next to that of U's room.

(1) P

(2) Q

(3) T

(4) R

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

49. आफ्रिका संवर्धन पर्यटनासाठी जगभर सर्वज्ञात आहे. धोक्यात आलेल्या अनेक प्रजातींना नैसर्गिक संरक्षण त्यातून पुरविले जाते व त्याच वेळी लोकांना रोजगार पुरवला जातो, त्यामुळे संपत्तीची निर्मिती होते आणि नव्या पिढ्यांना पर्यावरण साक्षर होण्यासाठी शिकवते. सर्वसाधारण जनतेला पर्यावरण साक्षर व्हायला मदत देण्यासाठी कोणत्याही देशाला नियंत्रित पर्यटन सबळ करणे शक्य आहे. म्हणून आर्क्टिकमधील पर्यटनाचे स्वागत व्हायला हवे. तापमान वृद्धीच्या परिणामी बर्फ वितळून नवे जलमार्ग तयार होत आहेत व ही पर्यटकांना चांगली संधी आहे. हे आणखी उशीर होऊ न देता करायला हवे नाहीतर पर्यटकांना कदाचित नामपेश पर्यटनात सहभागी व्हावे लागेल. यामुळे धोक्यातील प्राणी पाहण्यासाठी त्यांना खूश ठेवावे लागेल. यामुळे पर्यटक आर्क्टिकच्या नाजूक पारिस्थितिकीबाबत जागरूक होतील.

वरील युक्तिवादातील त्रुटी उत्तम प्रकारे व्यक्त करणारे विधान पुढील पर्यायातून निवडा.

- (1) वन्यजीवन पर्यटकांना पारिस्थितिकीच्या संवर्धनात मनापासून स्वारस्य आहे या गृहीतकावर तो आधारित आहे
- (2) काही पर्यटकांना धोक्यात आलेल्या प्राण्यांचे निरीक्षण करण्यात स्वारस्य आहे या गृहीतकावर तो आधारित आहे
- (3) संवर्धन पर्यटनाच्या केवळ एका यशस्वी उदाहरणावरून सर्वसामान्यीकरणाचा युक्तिवाद केला आहे
- (4) वन्यजीवन पर्यटन हा लोकांना पर्यावरण साक्षर करण्याचा सर्वात उत्तम पोहोचमार्ग आहे या गृहीतकावर तो आधारित आहे

Africa is well known in the World for its conservation tourism. It provides natural protection for many endangered species and simultaneously provides employment to people, creates wealth, and educate young generations for making them environment literate. It is possible for any country to strengthen controlled tourism for the sake of assisting general public to become environmentally literate. Therefore tourism in the Arctic should be greeted. New shipping routes are opening as a result of melting ice due to temperature rise and it is the good opportunity for tourists. This should be done without further delay otherwise people may have to participate in extinction tourism which will indulge them in viewing endangered animals. Tourists thus will become aware about delicate ecosystem of Arctic.

Select the one from following that best expresses flaw in the above argument.

- (1) It is based on the assumption that all wildlife tourists are genuinely interests in conservation of ecosystem
- (2) It is based on the assumption that some tourists are interested in observing endangered animals
- (3) Generalization is argued using only one successful example of conservation tourism
- (4) It is based on the assumption that the wildlife tourism is the best approach towards assisting people to become environment literate

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

50. दिलेला प्रश्न व त्यापुढील सामग्री अभ्यासून त्यासंदर्भात उचित पर्याय निवडा.

एका विभागातील कर्मचाऱ्यांचे सरासरी वय 30 वर्षे आहे. पुढील वर्षी 10 कर्मचारी निवृत्त झाल्यास कर्मचाऱ्यांचे सरासरी वय काय असेल ?

सामग्री : i. सेवा निवृत्तीचे वय 60 वर्षे.

ii. विभागात 50 कर्मचारी आहेत.

- (1) केवळ सामग्री i पुरेशी त्याचवेळी सामग्री ii उत्तरासाठी पुरेशी नाही
- (2) फक्त सामग्री ii पुरेशी त्याचवेळी सामग्री i उत्तरासाठी पुरेशी नाही
- (3) फक्त सामग्री i किंवा ii उत्तरासाठी पुरेशी आहे
- (4) दोन्ही सामग्रीची उत्तरासाठी गरज आहे

Study the question and data provided below it and select appropriate option with respect to it.

Average age of employees working in department is 30 years. In the next year 10 workers will retire, what will be the average age in the next year ?

Data : i. Retirement age is 60 years.

ii. There are 50 employees in the department.

- (1) i alone is sufficient while ii alone not sufficient to answer
- (2) ii alone is sufficient while i alone not sufficient to answer
- (3) Either i or ii alone sufficient to answer
- (4) Both i and ii are necessary to answer

51. एका लेखकाच्या मते, किंमत ही मूल्यासारखी बाब नसते. एखादे दिवशी, कोळसा, पाव, टपालखर्च, कामगार, घरभाडे यासारख्या गोष्टींच्या किंमती दुप्पट झाल्या तर किंमती नक्कीच दुप्पट होतील पण सर्व वस्तूंचे मूल्य अर्धे होईल असा युक्तिवाद तो करतो.

लेखकाच्या युक्तिवादानुसार जर सर्व गोष्टींच्या किंमती दुप्पट झाल्या तर,

- (1) विकलेल्या वस्तूंचे मूल्य दुप्पट होईल
- (2) वस्तूंचे मूल्य स्थिर राहील
- (3) खरेदी केलेल्या वस्तूंचे मूल्य अर्धे होईल
- (4) फक्त पैशांची किंमत अर्धी होईल

According to one writer, price is not the same thing as value. He argues that on the day price of everything viz., coal, bread, postage, labour, house rents were to double. There will be definitely rise in the price but values of all thing would be halved.

The writer argues that if prices of all things doubled

- (1) The values of the things sold would be doubled
- (2) The values of things would be constant
- (3) The values of the things purchased would be halved
- (4) The value of money only would be halved

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

52. मधू नेहमी 13 रुपये किमतीला एक याप्रमाणे मिळणारे सूप पाकिट खरेदी करतो. मागच्या आठवड्यात त्याची किंमत प्रत्येकी 11 रुपये इतकी कमी केली म्हणून त्याने 36 पाकिटे खरेदी केली. या आठवड्यात त्यांची विक्री प्रत्येकी 'दोन खरेदी करा, एक फुकट मिळवा' अशी सूट देऊ केली आहे.

आताच्या आठवड्यात खरेदी करण्याऐवजी मागच्या आठवड्यात पाकिटे खरेदी केल्यामुळे मधूने मोजलेली जादा रक्कम निवडा.

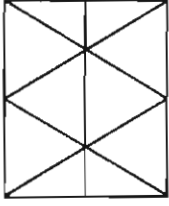
(1) 132 रुपये	(2) 84 रुपये
(3) 72 रुपये	(4) 60 रुपये

Packet of soup that Madhu always buy is usually costs Rs. 13 each. Last week, the prices had been reduced to Rs. 11 each, so he bought 36 packets. This week they are sold with 'buy 2 packets, get another one free' offer.

Select the more amount that Madhu paid for the packets he bought last week that if he had bought them this week instead.

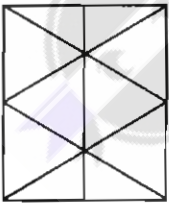
(1) Rs. 132	(2) Rs. 84
(3) Rs. 72	(4) Rs. 60

53. खाली दिलेल्या आकृतीतील मधली उभी रेषा पुसली तर मूळ आकृतीतील त्रिकोण आणि मधली उभी रेषा पुसल्यानंतर तयार होणाऱ्या आकृतीतील त्रिकोण यांची वजाबाकी किती येते ?

(1) 16	(2) 06	(3) 10	(4) 26

In the following figure, if the middle vertical line is deleted, then what is the difference between number of triangles in given figure and the figure obtained deleting the middle vertical line ?

(1) 16	(2) 06	(3) 10	(4) 26

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

54. '?' शोधा.

CK	16	9	JR
OS	24	19	TX
KM	?	?	PV

- (1) 14, 21
- (2) 21, 14
- (3) 56, 84
- (4) 84, 56

Find '?'

CK	16	9	JR
OS	24	19	TX
KM	?	?	PV

- (1) 14, 21
- (2) 21, 14
- (3) 56, 84
- (4) 84, 56

55. अजय व अतुल हे A ते B पर्यंत अनुक्रमे 17 किमी/तास आणि 19 किमी/तास वेगाने प्रवास करतात. A हा B पासून 72 किमी दूर आहे. अतुल प्रथम B पर्यंत पोहोचून लगेच परतला. आणि C येथे अजयला भेटला. B आणि C मधील अंतर किती आहे ?

- (1) 10 किमी
- (2) 4 किमी
- (3) 15 किमी
- (4) 36 किमी

Ajay and Atul travels from A to B at 17 km/hr and 19 km/hr respectively. A is 72 km away from B. Atul reaches first at B and returns immediately and meets Ajay at C. Find B to C distance.

- (1) 10 km
- (2) 4 km
- (3) 15 km
- (4) 36 km

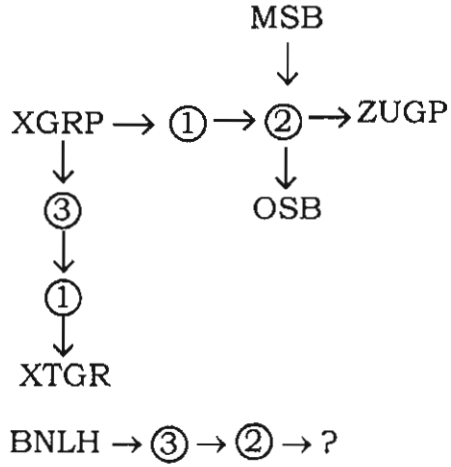
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

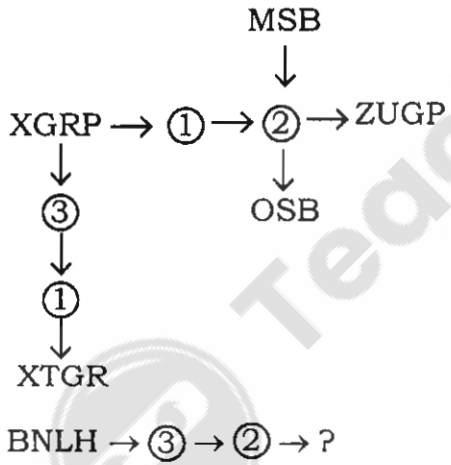
56. प्रवाह तक्ता अभ्यासून आज्ञांचे अर्थ रचा व त्यांचा उपयोग करून दिलेली समस्या सोडवा.

- (1) DNHL
(3) BPHL

- (2) BNHL
(4) DPLH

Study the flow chart and construct meanings of all commands and apply them to the given problem.

- (1) DNHL
(3) BPHL

- (2) BNHL
(4) DPLH

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

57. केवळ हेरॉइन आणि कोकेन यासारख्या बेकायदेशीर औषधांचा जागतिक आरोग्यावर भयानक परिणाम होतो आहे असे नाही. बनावट औषधे देखील तितकीच तीव्र घातक परिणाम करत आहेत. अनेकदा या बनावट औषधांत जीवघेणी रसायने असतात आणि जेव्हा उपचारांसाठी त्यांचा वापर केला जातो तेव्हा ती रुग्णाचा जीवही घेतात. अधिकृतरीत्या अनेक पर्यायी औषधोपचार उपलब्ध आहेत. त्यांतील घटक कृतिशील नसल्याने ती तशी निरुपद्रवी असतात पण जाहिरातीतून दावा केल्याप्रमाणे ती परिणामकारक व निरुपद्रवीही नसतात. बेकायदेशीर औषधांची समस्या हाताळण्यासाठी अनेक पावले उचलली जातात परंतु बनावट औषधांची समस्या गंभीर मानली जात नाही. बनावट औषधांचा प्रश्न तातडीने तडीला नेण्यासाठी परिणामकारक तोडगा शोधण्याची गरज आहे.

वरील परिच्छेदाचा प्रमुख निष्कर्ष उत्तम प्रकारे व्यक्त करणारा पर्याय निवडा.

- (1) अॅलोपथीव्यतिरिक्त काही उपचार परिणामकारक नाहीत
- (2) हेरॉइन आणि कोकेनमुळे जागतिक आरोग्यावर भयंकर परिणाम झाले आहेत
- (3) बनावट औषधे बेकायदेशीर औषधांइतकीच धोकादायक आहेत
- (4) बनावट औषधांची समस्या हाताळण्यासाठी अधिक वेळ देण्याची प्रयत्न करण्याची गरज आहे

The global health is not terribly affected only by illegal drugs like heroin and cocaine. Counterfeit medicines also cause equally severe damage. Many times these fake medicines contain deadly chemicals and when used for treating diseases they even kill patients. There are many alternative medicines available officially. While these are harmless in themselves because their ingredients are not active and they are not effective and harmless as claimed through advertisements. Many actions are taken for handling problem of illegal drugs but problem of fakes is not considered serious. There is urgent need to find effective solution to tackle problem of fake medicines.

Select the option that best expresses the main conclusion of the above passage.

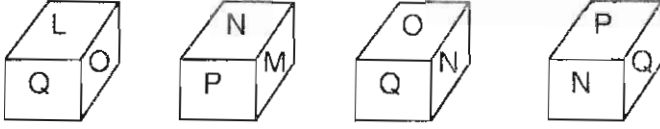
- (1) Some remedies other than allopathy are not effective
- (2) Global health is terribly affected by heroin and cocaine
- (3) Fake medicines are equally dangerous as illegal drugs
- (4) For tackling problem of fake drugs there is a need to put more time and efforts

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

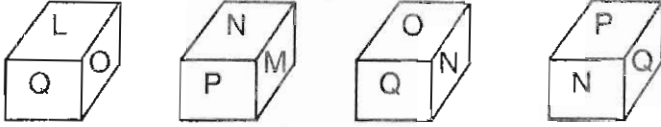
58. खालील आकृत्यांचे निरीक्षण करा आणि अचूक उत्तराचा पर्याय निवडा.

M हे अक्षर असलेल्या पृष्ठाच्या विरुद्ध पृष्ठावर कोणते अक्षर येईल ?

- (1) Q (2) L (3) O (4) P

Observe the following figures and select the option of correct answer.

Which letter will be on opposite face to M ?

- (1) Q (2) L (3) O (4) P

59. या प्रश्नात दोन विधाने 1 आणि 2 दिलेली आहेत; त्यानंतर P आणि Q हे दोन निष्कर्ष आहेत. तुम्हाला दोन्ही विधाने खरी मानावयाची आहेत आणि त्यापासून कोणता/कोणते निष्कर्ष निश्चितपणे काढता येतील हे ठरवायचे आहे, तुमचे उत्तर पुढीलपैकी एका पर्यायाद्वारे दर्शवायचे आहे.

विधाने :

1. सर्व लिपिक आधुनिक आहेत.
2. काही पुरुष लिपिक आहेत.

निष्कर्ष :

- P. सर्व आधुनिक व्यक्ति पुरुष आहेत.
Q. काही पुरुष आधुनिक आहेत.

- (1) फक्त P हा निष्कर्ष निघतो (2) फक्त Q हा निष्कर्ष निघतो
(3) P आणि Q हे दोन्ही निष्कर्ष निघतात (4) P आणि Q यापैकी कोणताच निष्कर्ष निघत नाही

In this questions, two statements numbered 1 and 2 are followed by two conclusions P and Q. You have to take these two statements to be true and then decide which of the two conclusion/s necessarily follow/s from the two given statements. Indicate your answer by using the appropriate alternatives.

Statements :

1. All clerks are modern.
2. Some men are clerks.

Conclusions :

- P. All modern persons are men.
Q. Some men are modern.

- (1) Only conclusion P follows (2) Only conclusion Q follows
(3) Both conclusions P and Q follows (4) Neither conclusions P and Q follows

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

60. वेगवेगळ्या गावातील शेतकऱ्यांची एका दिवसाची मजूरी खाली दिलेली आहे.

गाव	एका दिवसाची मजूरी
A	रु. 185
B	रु. 125
C	रु. 93
D	रु. 87

आशिष हा A गावामध्ये 105 दिवस काम करतो आणि रेणू ही C गावामध्ये 180 दिवस काम करते. कोण जास्त आणि किती कमावते ?

- (1) आशिष, रेणूपेक्षा रु. 2,685 जास्त कमावतो
- (2) रेणू, आशिषपेक्षा रु. 2,685 जास्त कमावते
- (3) दोघेही सारखेच कमावतात
- (4) रकमची तुलना होऊ शकत नाही कारण एका दिवसाची मजूरी ही सारखी नाही

The wages of the farmers in different villages for one day as given below.

Village	Wages for 1 day
A	Rs. 185
B	Rs. 125
C	Rs. 93
D	Rs. 87

Ashish works in a village 'A' for 105 days and Renu works in a village 'C' in 180 days. Who earn more and by how much ?

- (1) Ashish, he earn Rs. 2,685 more than Renu
- (2) Renu, she earn Rs. 2,685 more than Ashish
- (3) Both earn equal amount
- (4) Can't compare the amount as the wages for one day are not equal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

61. आदित 2021 च्या पहिल्या दिवशी 1 रु., दुसऱ्या दिवशी 3 रु. आणि तिसऱ्या दिवशी 5 रु. बचत करतो, व असेच पुढे सुरू ठेवतो. त्या वर्षातील त्याच्या बचतीची एकूण रक्कम शोधा.

- (1) रु. 1,33,225 (2) रु. 1,32,225
(3) रु. 1,23,225 (4) रु. 1,34,225

In the year 2021, Aadit saves Re. 1 on first day, Rs. 3 on second day and Rs. 5 on third day and so on. Find the total amount of his saving in that year.

- (1) Rs. 1,33,225 (2) Rs. 1,32,225
(3) Rs. 1,23,225 (4) Rs. 1,34,225

62. देश-भक्त बेटावरचे रहिवासी कोणत्याही प्रश्नाचे उत्तर दोन वाक्यांत देतात. त्यापैकी एक वाक्य नेहमीच खरे असते व दुसरे वाक्य नेहमीच खोटे असते. बेटावर भटकणारा नानू, तीन रहिवाशांना भेटला तेव्हा त्याने त्यांना त्यांच्या प्रादेशिक अन्नपदार्थाबद्दल विचारले तेव्हा त्यांची उत्तरे पुढीलप्रमाणे होती.

अनु : डाळ-खिचडी. आमचे बहुसंख्य लोक सर्जनशील आहेत.

कनू : आमचे बहुसंख्य लोक सर्जनशील नाहीत. आमचे प्रादेशिक अन्न वडापाव आहे.

मनू : आमचे बहुसंख्य लोक सर्जनशील आहेत. आमचे प्रादेशिक अन्न डाळभात आहे.

देशभक्तचे प्रादेशिक अन्न निवडा.

- (1) डाळ-खिचडी
(2) वडापाव
(3) डाळभात
(4) सर्व तीन पदार्थ प्रादेशिक अन्न आहे

On an island Desh-Bhakta the inhabitants always answer any question with two sentences – one of which is always true and other is always false. Nanu, while moving around, meets three inhabitants and asked about their regional food. Their replays were as follows.

Anu : Dal-khichadi. Most of our people are very creative.

Kanu : Most of our people are not creative. Vada-pav is our regional food.

Manu : Most of our people are very creative. Our regional food is dal rice.

Select the regional food of Desh-Bhakta.

- (1) Dal-khichadi
(2) Vada-pav
(3) Dal-rice
(4) All these three are regional foods

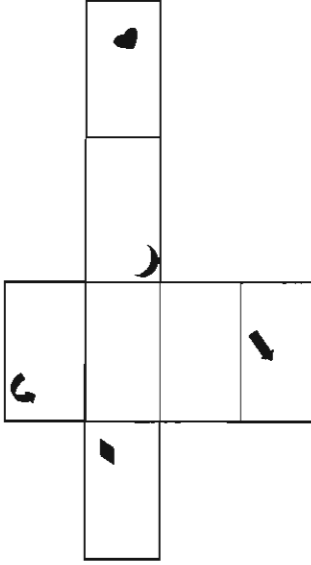
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

63. पुढील पारदर्शक कागद अभ्यासा आणि त्याची उचित एक आयताकार देणारी घडी निवडा.

(1)

(2)

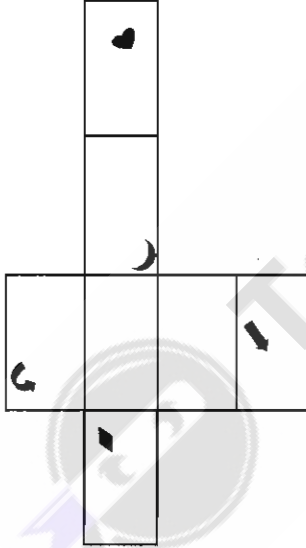
(3)

(4)

Study the following transparent paper sheet and select the appropriate single rectangular fold that it would give.

(1)

(2)

(3)

(4)

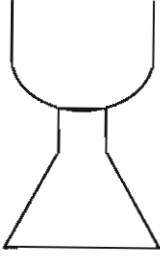
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

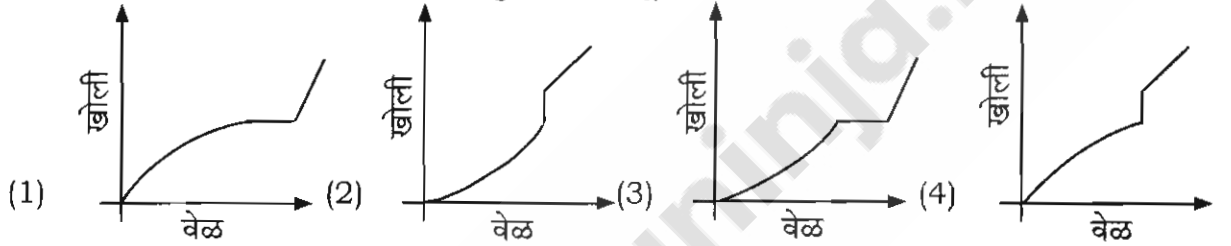

64. सोबतचे चित्र दोन भांड्यांचा उभा छेद दाखवते. खालचे भांडे द्रव ठेवण्यासाठी वापरतात. वरच्या भांड्यातील द्रव स्थिर गतीने खालच्या भांड्यात ते मानेचा तळ भरेपर्यंत गळतो. थोडा वेळ जाऊ दिल्यानंतर पुन्हा वरच्या भांड्यातून खालचे भांडे पूर्ण भरेपर्यंत त्याच स्थिर गतीने द्रव गळतो.

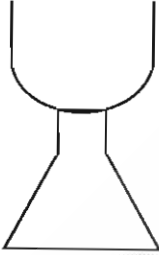

या प्रक्रियेचे निरीक्षण करणाऱ्या चार मुलांनी खालच्या भांड्यातील द्रवाची खोली व त्याला लागलेला वेळ यांच्या संबंधातील बदलाची पुढे दाखवलेली आलेखीय प्रतिरूपणे स्वतंत्रपणे तयार केली आहेत.

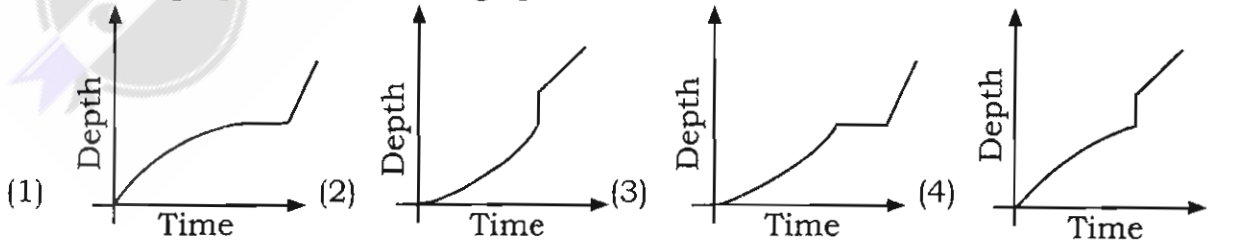
निरीक्षणाच्या सर्वात जवळ असणारा आलेख पुढील पर्यायांतून निवडा.

The drawing shows the cross-section of two containers. Lower container is used for storing liquids. A liquid from upper container trickles down at a constant rate in lower container until the liquid is at the base of the neck of the container. After a short time lapse, more liquid is allowed to trickle down at the same constant rate, till the lower container is full.

Four children watching this process, produced following graphical representations to show the change in relation between depths of the liquid along with the time. Select the graph from following options that is most close to the observations.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

65. सोनूने मागच्या आठवड्यात खर्च केलेल्या हातखर्चातील रकमेची स्वतःच्या संगणकावर नोंद केली. अपघाताने तिची विदा एकत्र झाली आणि आता ती बाजूच्या सारणीत दाखवल्यानुसार दिसते आहे. त्यातील दिवसासमोर किंवा सर्व दिवसांसमोर लिहिलेली रक्कम बरोबर असेल असे नाही. सोमवार व मंगळवारची एकूण रक्कम रविवार व बुधवारच्या एकूण रकमेपेक्षा जास्त होती हे तिला आठवते आहे. रविवार आणि मंगळवारची एकूण रक्कम सोमवार व बुधवारच्या रकमेपेक्षा जास्त असल्याचेही तिला आठवते आहे.

दिलेल्या माहितीच्या संदर्भात एकमेव चुकीचे विधान निवडा.

दिवस	रक्कम
रविवार	52
सोमवार	41
मंगळवार	25
बुधवार	18

- (1) रविवारची रक्कम सोमवारच्या रकमेपेक्षा जास्त आहे
- (2) सोमवारची रक्कम मंगळवारच्या रकमेपेक्षा जास्त आहे
- (3) मंगळवारची रक्कम बुधवारच्या रकमेपेक्षा जास्त आहे
- (4) बुधवारची रक्कम रविवारच्या रकमेपेक्षा जास्त आहे

Sonu recorded the amount of pocket money that she did spend during last week on her computer. Her data got mixed up accidentally and now her table, shown alongside may not show the correct amounts next to some or all of the days. She remembers that the combined amount of Monday and Tuesday was more than the combined amount for Sunday and Wednesday. She also remember that the combined amount for Sunday and Tuesday was more than the combined amount for Monday and Wednesday.

Select the only false statement with respect given information.

Day	Amount
Sunday	52
Monday	41
Tuesday	25
Wednesday	18

- (1) Sunday's amount is more than Monday's amount
- (2) Monday's amount is more than Tuesday's amount
- (3) Tuesday's amount is more than Wednesday's amount
- (4) Wednesday's amount is more than Sunday's amount

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

66. महाराष्ट्र सार्वजनिक लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या कलम 21 अन्वये, सरकार _____ साठी पुरेशा निधीचे वाटप करेल.

- (1) पदनिर्देशित अधिकाऱ्याच्या कल्याणासाठी
- (2) पदनिर्देशित अधिकाऱ्याच्या वेतनासाठी
- (3) पदनिर्देशित अधिकाऱ्याच्या प्रशिक्षणासाठी
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Under Section 21 of Maharashtra Right to Public Service Act, 2015, the Government shall allocate adequate funds for _____.

- (1) For the welfare of designated officer
- (2) For salaries of designated officer
- (3) For the training of designated officer
- (4) None of the above

67. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 च्या अनुषंगाने जोड्या लावा.

कलम	तरतूद
अ. 6	i. अपील
ब. 7	ii. अपील प्राधिकाऱ्यांची नियुक्ती
क. 8	iii. लोकसेवा देण्यासाठी माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर करणे
ड. 9	iv. अर्जाच्या स्थितीची पाहणी
(1) अ - i ब - ii क - iii ड - iv	
(2) अ - ii ब - i क - iv ड - iii	
(3) अ - iv ब - iii क - ii ड - i	
(4) अ - iv ब - i क - iii ड - ii	

Match the following regarding the Maharashtra Right to Public Services Act, 2015.

Section	Provision
a. 6	i. Appeal
b. 7	ii. Appointment of appellate authorities
c. 8	iii. Use of information technology for delivery of public services
d. 9	iv. Monitoring status of application
(1) a - i b - ii c - iii d - iv	
(2) a - ii b - i c - iv d - iii	
(3) a - iv b - iii c - ii d - i	
(4) a - iv b - i c - iii d - ii	

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

68. महाराष्ट्र लोकसेवा अधिनियम, 2015 अन्वये अपील निकाली काढतांना मुख्य आयुक्त किंवा आयुक्त

अ. पदनिर्देशित अधिकारी किंवा प्रथम अपिलीय प्राधिकारी यांचेवर शास्ती लावू शकतात.

ब. त्यांचे वर लावलेल्या शास्ती मध्ये बदल करू शकतात.

क. त्यांचे वर लावलेली शास्ती रद्द करू शकतात.

(1) फक्त अ आणि ब खरे आहे

(2) फक्त अ आणि क खरे आहे

(3) फक्त ब आणि क खरे आहे

(4) अ ब क सर्व खरे आहेत

While deciding an appeal under the Maharashtra Right to Public Service Act, 2015, the Chief Commissioner or Commissioner can

a. impose penalty on Designated officer or First Appellate Authority.

b. change the penalty imposed on them.

c. can revoke the penalty imposed on them.

(1) Only a and b are true

(2) Only a and c are true

(3) Only b and c are true

(4) All a b c are true

69. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 _____ या तारखेला अंमलात आला.

(1) 15 ऑगस्ट 2015

(2) 21 ऑगस्ट 2015

(3) 28 ऑगस्ट 2015

(4) 28 एप्रिल 2015

The Maharashtra Right to Public Services Act, 2015 came into force on

(1) 15th August 2015

(2) 21st August 2015

(3) 28th August 2015

(4) 28th April 2015

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

70. जर माहिती प्रकट केल्याने साध्य होणारे लोकहित हे संरक्षित हितसंबंधास होणाऱ्या हानीपेक्षा अधिक असेल तर, सार्वजनिक प्राधिकरण, माहिती अधिकार अधिनियम च्या कलम 8(1) अन्वये अपवाद केलेली माहिती पाहण्यास परवानगी देवू शकेल.

- (1) विधान बरोबर आहे
- (2) विधान बरोबर आहे परंतु अपीलिय प्राधिकरणाच्या संमतीनंतरच असे करता येईल
- (3) विधान बरोबर आहे परंतु मुख्य माहिती आयुक्तांच्या संमतीनंतरच असे करता येईल
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

Public Authority may allow access to information exempted under Section 8 (1) of the RTI Act, if public interest in disclosure outweighs the harm to the protected interests.

- (1) the statement is correct
- (2) the statement is correct but it can be done only after approval of appellate Authority
- (3) the statement is correct but it can be done only after the approval of Chief Information Commissioner
- (4) none of the above

---

71. माहिती अधिकार कायदा, 2005 ने कोणत्या कायद्याची जागा घेतली ?

- (1) माहिती तंत्रज्ञान कायदा, 2000
- (2) माहितीचे स्वातंत्र्य कायदा, 2002
- (3) निर्मूलन कायदा, 2002
- (4) वरीलपैकी काहीही नाही

The Right to Information Act, 2005 replaced which Act ?

- (1) Information Technology Act, 2000
- (2) Freedom of Information Act, 2002
- (3) Delimitation Act, 2002
- (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

72. महाराष्ट्र लोकसेवा हक्क अधिनियम, 2015 अन्वये केलेला अर्ज फेटाळल्यास अथवा सेवा प्रदान करण्यात विलंब झाल्यास अर्जदार प्रथम अपिलीय प्राधिकाऱ्यांकडे अपील करू शकतो. प्रथम अपिलीय अधिकारी है

- (1) पदनिर्देशित अधिकाऱ्याचे वरिष्ठ असतात
- (2) गट 'ब' दर्जा पेक्षा कमी दर्जा नसलेले अधिकारी असतात
- (3) गट 'ब' अधिकाऱ्याच्या समकक्ष दर्जाचे असतात
- (4) वरील सर्व बरोबर

In case of rejection of the application under Maharashtra Right to Public Service Act 2015, or delay in rendering the services, the applicant can file first appeal before the first appellate Authority who is

- (1) A senior officer to the Designated officer
- (2) An officer not below the rank of Group 'B'
- (3) An officer equivalent in rank of Group 'B'
- (4) All the above are correct

73. माहिती अधिकार कायदा, 2005 च्या संदर्भात खालील विधानांचे विश्लेषण करा.

- अ. कोणताही नागरिक माहितीसाठी अर्ज करू शकतो.
- ब. अर्जदाराला माहितीसाठी कारणे नमूद करावी लागतात.
- क. मागवलेली माहिती वगळलेल्या बाबींशी संबंधित असू नये.

वरीलपैकी चूकीचे विधान/ने ओळखा.

- (1) विधाने अ व क चूक आहेत
- (2) विधाने ब व क चूक आहेत
- (3) फक्त विधान ब चूक आहे
- (4) फक्त विधान क चूक आहे

Analyse the following statements with reference to Right to Information Act, 2005.

- a. Any citizen can apply for information.
- b. The applicant needs to state reasons for acquiring information.
- c. The requested information shall not relate to exempted matters.

Which of statements given above is/are incorrect ?

- (1) statements a and c are incorrect
- (2) statements b and c are incorrect
- (3) only statement b is incorrect
- (4) only statement c is incorrect

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

74. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 नुसार जोड्या लावा.

कलम		तरतूद		
अ.	6	i.	समुचित शासनाने कार्यक्रम तयार करणे	
ब.	12	ii.	सद्भावनापूर्वक केलेल्या कृत्यांना संरक्षण	
क.	21	iii.	माहिती मिळण्याकरिता विनंती करणे	
ड.	26	iv.	केंद्रीय माहिती आयोग घटीत करणे	
	अ	ब	क	ड
(1)	iii	iv	ii	i
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	ii	i	iii	iv
(4)	i	ii	iii	iv

Match the following regarding the Right to Information Act, 2005.

Section		Provision		
a.	6	i.	Appropriate government to prepare programmes	
b.	12	ii.	Protection of action taken in good faith	
c.	21	iii.	Request to obtain information	
d.	26	iv.	Constitution of Central Information Commission	
	a	b	c	d
(1)	iii	iv	ii	i
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	ii	i	iii	iv
(4)	i	ii	iii	iv

75. माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 च्या कलम _____ नुसार जर एखाद्या व्यक्तीच्या आयुष्याविषयी आणि स्वातंत्र्याशी संबंधित असलेली माहिती मागितली गेली असेल तर ती विनंती अर्ज मिळाल्या पासून _____ तासांच्या आत प्रदान केली जाईल.

(1) 5(1), 72	(2) 6(1), 60
(3) 7(1), 48	(4) 8(1), 84

As per section _____ of the Right to Information Act, 2005 if information sought which is concern with life and liberty of any person, the same shall be provided within _____ hours of the receipt of such request.

(1) 5(1), 72	(2) 6(1), 60
(3) 7(1), 48	(4) 8(1), 84

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

76. अशियाई कबड्डी चॉम्पीयनशिप 2017 जिंकण्यासाठी भारतीय महिला संघाने कोणत्या देशाच्या संघाचा अंतिम फेरीत पराभव केला ?

(1) पाकिस्तान	(2) इराण
(3) दक्षिण कोरिया	(4) बांगला देश

The Indian women's team defeated which country's team in the final to win the Asian Kabbadi Championship, 2017 ?

(1) Pakistan	(2) Iran
(3) South Korea	(4) Bangladesh

77. सप्टेंबर 2022 मध्ये भारतीय नौदलात दाखल झालेल्या आय एन एस विक्रान्त विषयीच्या पुढील विधानांपैकी सत्य विधाने कोणती ते ओळखा.

- अ. तिचा आराखडा वॉरशिप डिझाईन ब्युरोने बनवला आहे.
ब. तिची बांधणी कोचीन शिपयार्ड लिमिटेड ने केली आहे.
क. ती मूळतः रशियन नौदलामध्ये दाखल झाली होती.
ड. ती डिझेल टर्बाइन्स आधारे कार्यरत असते.

(1) अ, ब, क, ड	(2) अ, क, ड
(3) अ, ब	(4) ब, ड

Which of the following statements, about INS Vikrant Commissioned in Indian Navy in September 2022 are true ?

- a. It is designed by Warship Design Bureau.
b. It is built by Cochin Shipyard Limited.
c. It is originally commissioned by Russian Navy.
d. The ship is powered by diesel turbines.

(1) a, b, c, d	(2) a, c, d
(3) a, b	(4) b, d

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

78. प्रधानमंत्री भारतीय जनऔषधी परियोजना (पीएमबीजेपी), भारत सरकारच्या _____ विभागामार्फत सुरु केली गेली आहे.

- (1) आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण विभाग
- (2) सामाजिक न्याय आणि सक्षमीकरण विभाग
- (3) अन्न प्रक्रिया उद्योग विभाग
- (4) फार्मास्युटीकल्स विभाग

Pradhan Mantri Bharatiya Janaushadhi Pariyojana (PMBJP) is launched by _____ Department, Government of India.

- (1) Department of Health and Family Welfare
- (2) Department of Social Justice and Empowerment
- (3) Department of Food Processing Industries
- (4) Department of Pharmaceuticals

79. केंद्रशासित प्रदेश आणि त्यांच्या पर्यटनाच्या टॅगलाईन्स पुढे दिल्या आहेत, त्यापैकी अयोग्य जोडी कोणती ते ओळखा.

- अ. दिल्ली - द हब ऑफ नॉर्थ इंडिया
- ब. लडाख - 99% फन अँड 1% लँड
- क. लक्षद्वीप - गीव्ह टाईम अ ब्रेक
- ड. जम्मू आणि काश्मीर - लँड ऑफ हाय पैसेज

- (1) अ, ब, क, ड
- (2) अ, ब, क
- (3) अ, ब
- (4) ब, क

Following are the pairs of Indian Union Territories and their tourism taglines, which one of them are incorrectly matched ?

- a. Delhi - The Hub of North India
- b. Ladakh - 99% Fun and 1% Land
- c. Lakshadweep - Give time a break
- d. Jammu and Kashmir - Land of High Passes

- (1) a, b, c, d
- (2) a, b, c
- (3) a, b
- (4) b, c

80. भारतीय ऑलिंपीक संघटनेमार्फत फेब्रुवारी 2018 मध्ये पेयॉनचांग येथे भरवण्यात आलेल्या 23 व्या हिवाळी ऑलिंपीक मध्ये 'चेफ डे मिशन' म्हणून पुढीलपैकी कोणाची निवड करण्यात आली होती ?

- (1) आर.के. गुप्ता
- (2) हरजिंदर सिंग
- (3) ए.व्ही. नारायण रेड्डी
- (4) मुरलीधरन राजा

Who was appointed as the 'Chef De Mission' by the Indian Olympic Association for the 23rd Winter Olympic games held in Pyeongchang in February 2018 ?

- (1) R.K. Gupta
- (2) Harjinder Singh
- (3) A.V. Narayan Reddy
- (4) Muralidharan Raja

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

81. विज्ञान आणि तंत्रज्ञान विभागाने दोन विज्ञान चॅनेल सुरु केले आहे. त्यांची नावे _____ आणि _____ आहे.

- (1) विज्ञान प्रसार आणि विज्ञान दर्शन
- (2) डी डी सायन्स आणि इंडिया सायन्स
- (3) डी डी इनोवेशन आणि डी डी डायरेक्ट
- (4) डी डी सुलभ आणि डी डी दर्शन

The Department of Science and Technology launched two science channels namely _____ and _____.

- (1) Vigyan Prasar and Vigyan Darshan
- (2) DD Science and India Science
- (3) DD Innovation and DD Direct
- (4) DD Sulabh and DD Darshan

82. जोड्या लावा (क्रिडा पुरस्कार, 2018) :

‘अ’ (वर्गवारी)

‘ब’ (विजेता)

- अ. राजीव गांधी खेल रत्न पुरस्कार
- ब. द्रोणाचार्य पुरस्कार
- क. अर्जुन पुरस्कार
- ड. ध्यानचंद पुरस्कार

- i. हिमा दास
- ii. सत्यदेव प्रसाद
- iii. विजय शर्मा
- iv. एस. मिराबाई चानू

	अ	ब	क	ड
(1)	iv	iii	i	ii
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	i	iii	iv	ii

Match the pairs (Sports Awards 2018) :

‘A’ (Category)

‘B’ (Winner)

- a. Rajiv Gandhi Khel Ratna Award
- b. Dronacharya Award
- c. Arjuna Award
- d. Dhyan Chand Award

- i. Hima Das
- ii. Satyadev Prasad
- iii. Vijay Sharma
- iv. S. Mirabai Chanu

	a	b	c	d
(1)	iv	iii	i	ii
(2)	iv	iii	ii	i
(3)	iii	iv	i	ii
(4)	i	iii	iv	ii

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

83. पुढीलपैकी अयोग्य जोड्या कोणत्या ते लिहा.

देशाचे नाव	संयुक्त नौदल अभ्यासाचे नाव
अ. अमेरिकन नौदल	i. विजय प्रहार
ब. फ्रेंच नौदल	ii. शक्ती
क. ओमन नौदल	iii. नसीम-अल्-बहार
ड. रशियन नौदल	iv. वरुण
(1) अ, ब, क, ड	(2) अ, ब, ड
(3) ब, क	(4) क, ड

Which of the following are incorrectly matched ?

Name of country	Name of Joint Exercises with Navy
a. US Navy	i. Vijay Prahar
b. French Navy	ii. Shakti
c. Oman Navy	iii. Naseem-Al-Bahr
d. Russian Navy	iv. Varuna
(1) a, b, c, d	(2) a, b, d
(3) b, c	(4) c, d

84. भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि चीनचे राष्ट्रपती शी जिनपिंग यांची आंतरराष्ट्रीय परिषदांमध्ये भेट झाली

- अ. जी 20 शिखर परिषद 2017.
 ब. एस सी ओ शिखर परिषद 2017.
 क. ब्रिक्स शिखर परिषद 2017.
 (1) फक्त अ, ब
 (2) फक्त ब, क
 (3) फक्त अ, क
 (4) वरील सर्व

India's Prime Minister Narendra Modi and Chinese President Xi Jinping met on International events were

- a. G20 Summit 2017.
 b. SCO Summit 2017.
 c. BRICS Summit 2017.
 (1) Only a, b
 (2) Only b, c
 (3) Only a, c
 (4) All of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

85. हैद्राबाद संस्थानाशी संबंधित पुढील विधानांपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

- अ. हैद्राबादची स्थापना निझाम-उल्-मुल्क असफ जहा यांनी केली.
- ब. या संस्थानाची स्वतःची रेल्वे, सैन्य, टपालसेवा आणि हवाई यंत्रणा होती.
- क. हैद्राबाद संस्थानाच्या भारतातील विलिनीकरणाशी 'ऑपरेशन पोलो' संबंधित आहे.
- ड. हैद्राबाद संस्थान विलीन करण्यासाठी जी सशस्त्र मोहीम हाती घेण्यात आली तिला 'ऑपरेशन विजय' म्हणण्यात आले.

(1) अ, ब, क, ड	(2) अ, ब, क
(3) क, ड	(4) अ, क

Which of the following statements about Hyderabad State are true ?

- a. It was established by Nizam-ul-Mulk Asaf Jah.
- b. It had its own railway, army, postal system and airline network.
- c. 'Operation Polo' is related with annexation of Hyderabad State into India.
- d. 'Operation Vijay' was the name of armed action to annex Hyderabad State.

(1) a, b, c, d	(2) a, b, c
(3) c, d	(4) a, c

86. एका समभुज चौकोनाचे क्षेत्रफळ 990 चौ.सेमी आहे. त्याच्या एका कर्णाची लांबी 36 सेमी असल्यास दुसऱ्या कर्णाची लांबी काढा

(1) 55 सेमी	(2) 27.5 सेमी
(3) 110 सेमी	(4) 28 सेमी

The area of rhombus is 990 square cm. If length of one diagonal is 36 cm, then find the length of other diagonal

(1) 55 cm	(2) 27.5 cm
(3) 110 cm	(4) 28 cm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

87. खालीलपैकी पायथॅगोरसची त्रिकुटे किती आहेत ?

(9,40,41), (3,4,6), (8,15,17), (5,12,17)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

How many Pythagorous triplet are from the following ?

(9,40,41), (3,4,6), (8,15,17), (5,12,17)

(1) 1

(2) 2

(3) 3

(4) 4

88. दोन संख्यांचे गुणोत्तर 3 : 4 आहे व त्यांचा लसावि 84 आहे तर त्या संख्या कोणत्या ?

(1) 18,24

(2) 21,28

(3) 24,32

(4) 30,40

Two numbers are in the ratio 3 : 4 and their LCM is 84 then the numbers are

(1) 18,24

(2) 21,28

(3) 24,32

(4) 30,40

89. एका व्यक्तीने 4000 रुपयांचे कर्ज 8 हप्तांत परत केले व प्रत्येक हप्त्यात त्या आधीच्या हप्त्यापेक्षा 50 रु जास्त दिले, तर पहिला हप्ता किती रुपयांचा होता ?

(1) 375 रु.

(2) 425 रु.

(3) 325 रु.

(4) 300 रु.

A person borrowed a loan of Rs. 4000 and paid back in 8 installments. Each installment is more than the previous installment by 50 Rs. then what is the amount of first installment he paid ?

(1) Rs. 375

(2) Rs. 425

(3) Rs. 325

(4) Rs. 300

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

90. जर $\sqrt{3} = 1.732$ असेल तर खालील समीकरणाची किंमत काढा

$$\sqrt{192} - \frac{1}{2}\sqrt{48} - \sqrt{75}$$

- (1) 6.928   (2) 5.196   (3) 1.732   (4) 3.464

If $\sqrt{3} = 1.732$ find the value of the following

$$\sqrt{192} - \frac{1}{2}\sqrt{48} - \sqrt{75}$$

- (1) 6.928   (2) 5.196   (3) 1.732   (4) 3.464

91. खालील समीकरणाची किंमत काढा

$$\frac{(0.654 \times 0.654) - (0.596 \times 0.596)}{0.654 - 0.596}$$

- (1) 1.15   (2) 1.25
(3) 0.058   (4) 0.389784

Find the value of the following

$$\frac{(0.654 \times 0.654) - (0.596 \times 0.596)}{0.654 - 0.596}$$

- (1) 1.15   (2) 1.25
(3) 0.058   (4) 0.389784

92. आयताच्या लगतच्या भुजांच्या लांबीचे गुणोत्तर 5:3 आहे व त्या आयताचे क्षेत्रफल 29.4 चौ. सेमी आहे. तर त्या आयताची लांबी व रुंदी काढा

- (1) लांबी = 7 सेमी व रुंदी = 4.2 सेमी
(2) लांबी = 4.2 सेमी व रुंदी = 7 सेमी
(3) लांबी = 7.2 सेमी व रुंदी = 4 सेमी
(4) लांबी = 4 सेमी व रुंदी = 7.2 सेमी

The ratio of sides of rectangle is 5 : 3. If area of rectangle is 29.4 sq.cm, then find the length and breadth of rectangle

- (1) length = 7 cm and breadth = 4.2 cm
(2) length = 4.2 cm and breadth = 7 cm
(3) length = 7.2 cm and breadth = 4 cm
(4) length = 4 cm and breadth = 7.2 cm

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

93. $3x^3 - 8x^2 + x + 7$ या बहुपदीला $x - 2$ या बहुपदीने संश्लेषक पद्धतीने भागा आणि उत्तर भाज्य = भाजक $\times$ भागाकार + बाकी या रूपात लिहा.

- (1) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 + 2x + 3) + 1$
 (2) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 - 2x + 3) + 13$
 (3) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 + 2x - 3) + 1$
 (4) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 - 2x - 3) + 1$

Use synthetic division to divide $3x^3 - 8x^2 + x + 7$ by $x - 2$ and write the answer
 dividend = divisor $\times$ quotient + remainder

- (1) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 + 2x + 3) + 1$
 (2) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 - 2x + 3) + 13$
 (3) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 + 2x - 3) + 1$
 (4) $3x^3 - 8x^2 + x + 7 = (x - 2)(3x^2 - 2x - 3) + 1$

94. एका त्रिकोणाच्या बाजू 13 सेमी, 14 सेमी व 15 सेमी, आहेत तर त्या त्रिकोणाचे क्षेत्रफल काढा

- (1) 105 चौ. सेमी (2) 84 चौ. सेमी
 (3) 91 चौ. सेमी (4) 21 चौ. सेमी

If length of sides of triangle are 13 cm, 14 cm and 15 cm respectively, then find the area of triangle

- (1) 105 sq.cm (2) 84 sq.cm
 (3) 91 sq.cm (4) 21 sq.cm

95. राजूचा पगार अगोदर 10% नी कमी केला व नंतर तेजीमुळे तो 20% नी वाढविला तर मूळच्या पगारात किती टक्के वाढ झाली ?

- (1) 12 (2) 9
 (3) 8 (4) 10

Raju's salary was first reduced by 10% and then increased by 20% due to upturn. So what percent increase in original salary ?

- (1) 12 (2) 9
 (3) 8 (4) 10

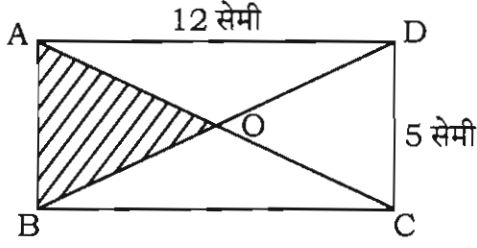
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

96. खालील आयतामध्ये ΔAOB ची परीमिती किती ?

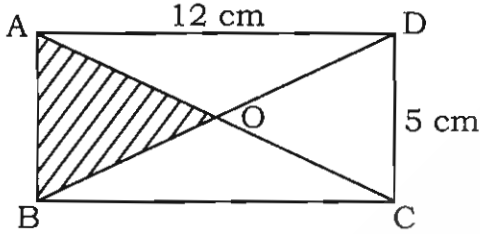
(1) 8.5 सेमी

(2) 17 सेमी

(3) 18 सेमी

(4) 34 सेमी

In following rectangle, what is a Perimeter of ΔAOB ?

(1) 8.5 cm

(2) 17 cm

(3) 18 cm

(4) 34 cm

97. एक माणूस आता त्याच्या मुलाच्या वयाच्या तिप्पट वयाचा आहे. 12 वर्षांपूर्वी तो आपल्या मुलाच्या वयाच्या 4 पट वयाचा होता. तर मुलगा आता किती वर्षाचा आहे ?

(1) 40

(2) 30

(3) 45

(4) 36

A man is now three times as old as his son. 12 years ago he was four times as old as his son. How old is son now ?

(1) 40

(2) 30

(3) 45

(4) 36

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A

98. 5, 7, 20 यांनी विभाज्य असलेला सर्वात लहान पूर्णांक कोणता ?

(1) 35	(2) 200
(3) 280	(4) 140

What is the smallest integer that is multiple of 5, 7 and 20 ?

(1) 35	(2) 200
(3) 280	(4) 140

99. एक काम पूर्ण करण्यासाठी लीनाला 6 दिवस लगतात. तेच काम करण्यासाठी मीनाला 12 दिवस लगतात तर टीनाला 4 दिवस लगतात. तिघींनी मिळून काम केल्यास ते काम किती दिवसात संपेल ?

(1) 3 दिवस	(2) 2 दिवस
(3) 2.5 दिवस	(4) 3.5 दिवस

Leena can complete some work in 6 days. Meena takes 12 days to complete the same work. And Teena takes 4 days to do the same work. How long will it take to complete the work if all the three of them work together ?

(1) 3 days	(2) 2 days
(3) 2.5 days	(4) 3.5 days

100. पांच संख्यांची सरासरी 25 आहे. जर त्यांच्यातील चार संख्या 30, 29, 25 व 20 असतील तर त्यांच्यातील तीन मोठ्या संख्यांची सरासरी किती ?

(1) 26	(2) 27
(3) 28	(4) 29

The average of five numbers is 25. If four of the numbers are 30, 29, 25 and 20, then the average of the three larger numbers is

(1) 26	(2) 27
(3) 28	(4) 29

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

A

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे.....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतःबरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201.   (1)   (2)   ●   (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्न-क्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

A